

державної політики для забезпечення в нових умовах якісного ведення економічних процесів і вирішення економічних конфліктів чи неузгоджень в рамках права, інституційних норм і балансу інтересів всіх учасників соціально-економічної системи.

1. Литвак Б.Г. Разработка управленческого решения / Б.Г. Литвак. – М.: Дело, 2004г. – 392 с.
2. Поченцов Г.Г. Информационные войны / Г.Г. Поченцов. – М.: Рер-бук. К. Вахлер, 2000. – 576 с.
3. Гришин В.Н. Информационные технологии в профессиональной деятельности / В.Н. Гришин, Е.Е. Панфилов. – М.: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2005. – 416 с.
4. Глівенко С.В. Інформаційні системи в менеджменті / С.В. Глівенко, О.О. Павленко, С.В. Лапін. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. – 407 с.
5. Костров А.В. Основы информационного менеджмента / А.В. Костров. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 336 с.
6. Український вибір економіки знань / За ред. акад. НАН України В.М. Гейця. – К.: Основа, 2006. – 592 с.
7. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс. – М.: ГУВШЭ, 2000. – 608 с.

Отримано 20.02.2012

УДК 640.41 : 796.5 (477)

О.М.РАДІОНОВА, К.К.ВОЙТЕНКО

Харківська національна академія міського господарства

ЗАСОБИ РОЗМІЩЕННЯ В ПРИЙМАЮЧИХ МІСТАХ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ГОТОВНОСТІ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЄВРО-2012

Аналізується кількісний і якісний стан готельного господарства приймаючих міст України. Наведено характеристику інфраструктури готельного бізнесу, розглянуто альтернативні засоби розміщення.

Анализируется количественное и качественное состояние гостиничного хозяйства принимающих городов Украины. Приведена характеристика инфраструктуры гостиничного бизнеса, рассматриваются альтернативные средства размещения.

The article deals with the quantitative and qualitative state of hospitality of host cities in Ukraine. The characteristic of infrastructure of the hotel business and alternative means of accommodation are considered in the article.

Ключові слова: готельне господарство, інфраструктура, номерний фонд, хостели, кемпінг, гуртожиток.

Підготовка до ЄВРО-2012, хід виконання будівництва необхідних споруд, якісне поновлення й розширення спортивної, транспортної та готельної інфраструктури є завданнями державної ваги і перебувають під контролем міжнародної спортивної спільноти. У зв'язку з цим у приймаючих містах України реалізуються тенденції приведення спортивної, транспортної та готельної інфраструктури відповідно до

вимог європейського рівня. Зокрема питання якісної та кількісної підготовки готельного господарства як найбільш проблемного, широко обговорюються в періодичних виданнях, в колах фахівців, є предметом звітування в державних інстанціях.

Проблеми управління регіональним розвитком індустрії туризму розглядаються у працях М. Борушак, О. Гулич, В. Кицяка, О. Любіцевої, А. Саака [1-5]. Кожен із згаданих дослідників вивчає загальні аспекти туристичного менеджменту, в їх працях теоретично висвітлено основні проблеми організації та розвитку регіонального туризму. Разом з тим важливе значення мають саме практичні рекомендації щодо управління розвитком індустрії туризму в контексті підготовки до масових спортивних заходів. Окремі питання розвитку індустрії туризму в рамках підготовки до Чемпіонату Європи з футболу "Євро-2012" в Україні висвітлено у працях О. Афанасьєва, С. Вовка, І. Сало [6, 7] та деяких інших авторів. Незважаючи на значний внесок цих вчених і певний ступінь опрацьованості теми, гострота і актуальність проблеми вимагають подальшого її вивчення.

Метою дослідження є моніторинг ринку послуг готельного господарства приймаючих міст України для визначення відповідності його стану вимогам ЄВРО-2012.

Згідно з вимогами УЄФА щодо розміщення цільових груп («родина УЄФА», команди, рефері, партнери, спонсори, медіа та ін.), Київ має забезпечити номерний фонд у кількості 7 тис. 300 номерів у готелях категорій 3-4-5 зірок: 1 тис. 950 номерів у 5-зіркових готелях, 4 тис. 950 номерів у 4-зіркових готелях, 400 номерів у 3-зіркових готелях [12].

У програмі з розміщення гостей чемпіонату в Києві візьмуть участь готелі, гуртожитки, санаторії і бази відпочинку в Києві та Київській області. Крім того, для розміщення в Києві та Київській області родини УЄФА офіційним туроператором турніру – туристичним агентством TUI Travel Plc укладено з діючими готелями 64 угоди на 6 тис. 314 номерів. Зокрема в готелях категорії 5 зірок – 791 номер (5 готелів), готелі категорії 4 зірки – 1537 номерів (25 готелів), готелі категорії 3 зірки – 3986 номерів (34 готелі).

На сьогодні дефіцит номерів складає 986 номерів. В Управлінні туризму одночасно повідомляють, що в Києві планується відкрити 12 готелів на 2 тис. 43 номерів до початку чемпіонату. Зокрема, три – п'ятизіркові готелі на 705 номерів, шість – чотиризіркових готелю на 843 номерів і три – тризіркові готелі на 495 номерів. За рахунок вищевказаних закладів профіцит номерів складе 956 номерів, що забезпечить виконання вимог УЄФА в повному обсязі.

Зокрема уболівальникам пропонується: 5661 номер (14963 місця)

в гуртожитках вищих навчальних закладів; 1288 номерів (3296 місць) в санаторіях; 415 номерів (1130 місць) в кемпінгах (намети); 150 номерів в кемперах (пересувні кабіни-вагони, призначені для літнього відпочинку).

До Євро-2012 у Києві будеється більше 19 готелів потужністю майже в 4 тис. номерів, серед яких такі всесвітньовідомі готельні оператори, як «Hilton», «Marriot», «InterContinental Overseas Holding Corporation» та ін.

Розвиток готельного господарства в місті здійснюється виключно за рахунок інвестиційних коштів.

За останні п'ять років у столиці введено в експлуатацію більше ніж 20 готелів, серед яких найбільш потужним і найкращим є: 5* «Прем'єр Палац», з номерним фондом 289 номерів; 5* «Хаят Рідженсі», з номерним фондом 234 номери; 5* «Опера», з номерним фондом 140 номерів; 5* «Інтерконтіненталь Київ», з номерним фондом 272 номери 4* «Рів'єра на Подолі» (бутік-готель) з номерним фондом 71 номер [8].

У 2011 р. в Києві було введено в експлуатацію три готелі: тризірковий готель Ibis під міжнародним управлінням (французька готельна корпорація Accor hotels) і чотиризірковий арт-готель Космополіт' під місцевим управлінням та Autograph (4*). 16 січня 2012 р. було відкрито ще один тризірковий готель Автограф.

В цілому, за підсумками 2011 р. на ринку готельної нерухомості Києва представлено близько 145 об'єктів готельного типу, загальний номерний фонд яких становить близько 10500 номерів.

2011-й рік запам'ятається готельерам, в першу чергу, відкриттям готелю Ibis (3*), який розташувався на бульварі Шевченка. Цей об'єкт став четвертим у низці міжнародних готельних мереж, що є в Києві. Нагадаємо, перші три: Radisson Blu (4*), Hyatt (5*), InterContinental (5*). Безумовно, для столиці європейської держави всього 4 брендів готелі – це мало. Але, експерти запевняють, що в найближчому майбутньому ситуація зміниться досить радикально. Так, уже в 2013 р. брендів готелів у столиці буде вже 16, тобто їх кількість збільшиться в 4 рази. Потрібно відзначити, що за інформацією Соцмарт, в 2012 р. деякі з них уже можуть бути відкриті.

Найбільш очікуваним готелем в Києві на сьогоднішній день є п'ятизірковий Hilton, розташований на бульварі Шевченка. Є ймовірність, що готель буде функціонувати вже на початку літа. Однак треба зазначити, що період між закінченням будівництва і відкриттям готелю може становити до року, залежно від величини об'єкту.

Також Київ у 2012 р. побачить готель міжнародної мережі Best

Western International, причому заплановано відкриття відразу декількох об'єктів – 3 та 4-зіркових готелів. Крім цього, є інформація про те, що в 2012 р. буде відкрито: готель Fairmont (5*), готель готельної групи Marriott International Renaissance (4*), Sheraton (5*), Holiday Inn (4*), Swissotel (5*), Ramada (3*) [11].

Ще одним відкриттям року стане готель «Лейпциг», який буде повністю відреконструйовано і введено в експлуатацію до літа цього року. Який оператор буде управляти об'єктом, поки невідомо, але є відомості про те, що це буде міжнародна мережа.

УЄФА поставила чіткі вимоги щодо кількості номерів різних категорій під час проведення Євро-2012. Для міста, яке приймає матчі групового турніру, цей показник склав: 1020 номерів у готелях категорії 5*, 1315 – у готелях категорії 4* та 210 – 3*.

На сьогодні місто Харків не має дефіциту місць в засобах розміщення та виконує вимоги УЄФА. Профіцит номерів у харківських готелях становить 159 одиниць. На 4 січня 2012 р. в дефіциті було 600 номерів, але після того, як було подано на реєстрацію ще 759 номерів, профіцит склав 159 номерів.

У рамках підготовки до Євро-2012 у 2011 р. в Україні було відкрито одинадцять сучасних готелів на 1044 номери. З них у Харкові: «Superior Golf Hotel» 5* на 49 номерів; «Kharkiv Palace» 5* на 180 номерів; «HEMO» 4* на 40 номерів; «Сафарі» 4* на 20 номерів; «Park Hotel» 5* на 60 номерів; «Сонячний» 3* на 21 номер [11].

Крім того, практично закінчено ремонтні роботи в гуртожитку №14 і №12 Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». У п'яти студентських гуртожитках, включених до програми підготовки до Євро-2012, зможуть розміститися понад 2200 осіб. Зокрема, Академія міського господарства готова розмістити більше 300 уболівальників Євро-2012 у своїх гуртожитках. У першому кварталі 2012 р. ці гуртожитки будуть готові приймати гостей.

Окрім цього, в 2012 р. заплановано завершити 10 готелів на 600 номерів. Так, 17 січня 2012 р. було відкрито тризірковий готель «Reikartz», який розраховано на 47 номерів і має всі необхідні об'єкти інфраструктури. Під час турніру в тризірковому «Reikartz» буде розташовуватися одна з цільових груп УЄФА. Новий п'ятизірковий готель «Kharkiv Palace» на 180 номерів, відкриття якого відбулося 13 грудня 2011 р., під час Євро-2012 виконуватиме функцію міні-штаб-квартири УЄФА. Вартість проживання тут – від 1600 до 6000 грн. на добу.

Також у м. Харкові вже добудували спортивно-оздоровчий комплекс «Сафарі-1» □ чотиризірковий готель на 20 номерів, в якому

під час проведення фінальної частини Євро-2012 проживатимуть чинovníки УЄФА.

З урахуванням того, що в м. Харкові збірна Нідерландів гратиме всі три матчі, буде розміщено велике фан-містечко на 5-8 тис. осіб, а також кілька кемпінгів, ціни в яких, за проханням делегації Нідерландів, становитимуть 20 євро за добу [9].

Придорожні готелі для Євро-2012 будувати не будуть. Замість цього станції технічного обслуговування забезпечать необхідною інфраструктурою, зокрема обладнають душовими кабінами та поставлять міліцейські патрулі.

Отже, дефіцит 5-зіркових готелів, який спостерігався перед жеребкуванням, частково зберігся, але він перекривається 2, 3 і 4-зірковими готелями, причому в кількості більшій, ніж затребував УЄФА. Проблеми є в одиничних випадках. Так, з готелів, які претендують на 5*, лише інвестор готелю «Київський» не виконує вимог, і можна припустити, що готель не буде готовий до Євро-2012.

Забезпеченість готельними номерами – це вимога, яка жодного разу не стала проблемою для Львова. Це місто, як одне з найбільших туристичних центрів України, своєчасно забезпечило необхідну кількість місць різної категорії – від номерів «люкс» в 5* готелях і до хостелів. Як і інші міста, Львів підписав угоди з сусідніми містами щодо можливості проживання там офіційних делегацій, гостей та учасників чемпіонату. Для Львова такими містами стали Луцьк, Івано-Франківськ, Ужгород, Володимир-Волинський, а також міста-курорти з області – Східниця, Трускавець, Моршин.

Для розміщення цільових груп УЄФА підписано угоди з 46 готелями на 2676 номерів, серед яких: 701 номер – категорії 5*, 753 номери – категорії 4* та 1222 номери категорії 3*. У готелях, хостелах, пансіонатах та гуртожитках Львова та області може розміститися одночасно близько 10 тисяч вболівальників. Офіційна агенція з розміщення вболівальників підписала угоди на 7700 ліжкомісць у закладах Львова, 1078 ліжкомісць у санаторіях та готелях Трускавця та на 303 ліжкомісць у готелях м.Моршина. На даний час профіцит номерів складає 131 номерів.

Сьогодні в тестовому режимі працює новозбудований 4-зірковий готель «Нобіліс», який пропонує своїм гостям 49 номерів. Також не вдовзі в 5-зірковому готелі «Леополіс», номерний фонд якого наразі налічує 43 номери, планують завершити всі роботи, пов'язані з другою чергою готелю, що складатиметься з 32-х номерів і необхідної інфраструктури. Після цього керівництво «Леополісу» планує подати заявку на присвоєння готелю офіційної категорії 5*. Завершується облашту-

вання 17 номерів другої черги 4*-го готелю «Вінтаж» (вул. Староєврейська, 25-27).

До кінця травня 2012 р. по вул. Городоцькій, 15 планують відкрити 4-зірковий готель «Асторія», номерний фонд якого налічуватиме 45 номерів.

До квітня 2012 р. в новозбудованому чотиризірковому готелі «Євроспорт» планують повністю завершити всі оздоблювальні роботи.

У Трускавці до кінця лютого 2012 р. передбачається відкрити санаторій «Каштан», номерний фонд якого складатиметься з 187 номерів, а до кінця квітня – комплекс апартаментів «Лісова пісня» на 248 номерів. Умови проживання обох відповідатимуть вимогам 4-зіркового готелю.

З кожним роком стають популярнішими хостели як альтернативні заклади розміщення, адже це найкращий варіант недорогого та комфортного проживання. У 2008 р. на території міста налічувалось близько 8 закладів розміщення, що позиціонували себе як хостели. На початок 2012 р. таких об'єктів існує вже близько 40, загальною місткістю майже 1200 місць. За рівнем послуг вони не поступаються європейським, а найактивніші з них співпрацюють з міжнародними туристичними сайтами бронювання на зразок Hostelsclub.com, Hostelworld.com, www.hotelsbooking.com.ua, Hostelbookers.com, Booking.com, Venere.com та ін.

Ще одна альтернативна і вигідна пропозиція для гостей Львова – це оренда квартир. Приватні апартаменти зайняли досить міцну нішу на ринку розміщення гостей у Львові. У зв'язку із значним зростанням попиту їхня кількість постійно збільшується – зараз їх налічується близько 800 об'єктів, 40% яких зосереджені в центральних районах міста. Цей тип розміщення переважно обирають ті, хто відвідує Львів не вперше. Незважаючи на те, що ринок оренди апартаментів популяризує себе в Інтернет-просторі віднедавна, вже зараз є чимало спеціальних сайтів, де з легкістю можна забронювати квартиру у Львові, як от doba.ua, miete.com.ua, makler.com.ua та ін. [10].

На сьогодні на території Львова знаходиться близько 100 об'єктів готельного господарства, не враховуючи апартаментів.

Розвинена готельна інфраструктура міста та регіону зацікавила міжнародних туристичних операторів, серед яких і партнер UEFA EURO 2012TM – Accommodation Agency Ukraine (TUI Travel Plc). Львів запропонував широкий спектр закладів розміщення не тільки для сім'ї УЄФА та футбольних команд, а також для розміщення гостей чемпіонату [4].

Донбас підтягує номерний фонд до Євро-2012. Зараз в області йде будівництво та реконструкція 17 готелів на 800 номерів, з яких 7 готелів припадає на шахтарську столицю.

Нещодавно була здана в експлуатацію друга черга 4-зіркового готелю «Вікторія», на початку квітня має відкритися оновлений готель «Київ» на бульварі Пушкіна, яка буде називатися «Парк інн бай Редіссон». У будівлі є конференц-зали, SPA-центр, ресторан, бар. Готельний 4-зірковий комплекс розташований на території 8,4 га біля «Донбас Арени».

Зведену в 1973 р. будівлю буде повністю реконструйовано до Чемпіонату Євро-2012 за проектом дизайнерів німецької компанії M2R-Architecture. До речі, в активі німецьких дизайнерів – офіс компанії L'Oreal в Україні, який було визнано одним із найбільш цікавих офісних проектів 2007 р. Судячи з ескізів приміщень «Парк Інн», німці також мають намір поєднувати холодний хай-тек – скло, нержавіючу сталь з глянцем, наприклад, у вигляді червоних стін або яскраво-жовтої стійки ресепшен. В інтер'єрі готелю будуть представлені елементи декору, пов'язані з історією та основними пам'ятками Донецька.

В готелі "Парк Інн" на чотири зірки буде 171 номер різних категорій (номерний фонд буде збільшено вдвічі за рахунок дроблення існуючих кімнат і надбудови двох поверхів). В готелі також будуть розташовані конференц-аудиторії і тренажерний зал, ресторан і лобі-бар. Сума інвестицій в проєкт – понад \$ 15 млн.

Йде реконструкція в Донецьку також інших готелів на 4 зірки – «Європи» біля ДК ім. Куйбишева, «Олімпу» за Б. Хмельницького та ін. А от повноцінний п'ятизірковий готель в шахтарській столиці один – «Донбас-палас» на 129 номерів.

Готель «Олімп» розташований в самому центрі Донецька – по пр. Б. Хмельницького. Недалеко від готелю знаходиться міський ставок. В даний час іде повна реконструкція, яка завершиться навесні 2012 р.

Восени минулого року було відкрито «Шахтар Плазу» на 4 зірки. Комплекс на 322 номерів знаходиться поряд з двома стадіонами – «Донбас Аrenoю» і «Олімпійським».

Готель «Україна» було побудовано в 1963 р. Зараз ведеться його активна реконструкція, фасад завішено спеціальним покриттям. У 4-зірковому готелі буде близько 100 номерів, а на даху розміститься ресторан.

Під час Чемпіонату Європи 2012 р. вболівальники зможуть оселитися не тільки в розкішних апартаментах, але й вибрати для проживання більш бюджетні варіанти.

Влада разом з приватним інвестором обіцяють, що через рік прямо посеред поля з'явиться справжнє "місто-сад": з організованим харчуванням, душовими кабінами, біотуалетами, спортмайданчиками, тренажерними залами, доступом до Інтернету, можливістю замовити екскурсійний тур по регіону, трансляцією матчів на великих екранах і доставкою вболівальників з кемпінгу на Донбас Арену. Проживати тут можна буде не тільки в наметах, але й у власних наметах або автобудинках. Доба проживання в польовому таборі може коштувати близько 25 євро. Організатори запевняють, що таким чином вони зможуть розселити 6-7 тисяч осіб [12].

Таким чином, взагалі в Україні функціонує 2573 сертифікованих готелі, з яких 503 мають категорію (п'ять зірок – 15, чотири зірки – 77, три зірки – 215, дві зірки – 100, одна зірка – 96). У 2011 р. в приймаючих містах введено в експлуатацію 11 готелів на 1044 номери. В першому півріччі 2012 р. очікується введення в експлуатацію ще 49 готелів на 4500 номери. На сьогодні 75% готелів вже введено в експлуатацію, але в квітні-травні почнеться масовий бум. Що стосується потреб УЄФА – вони повністю покриті.

Завдяки Чемпіонату Європи з футболу Україна отримає абсолютно іншу готельну систему та нову інфраструктуру. З'являться не тільки нові готелі, а й персонал отримає високу підготовку, яка на порядок покращить якість обслуговування гостей в цих готелях. При цьому, Євро-2012 принесе і додатковий дохід до бюджету.

1.Борушак М. Стратегія розвитку туристичних регіонів: Автореф. дис. ... д-ра екон. наук: спец. 08.00.05 / М. Борушак. – Львів, 2008. – 38 с.

2.Гулич О.І. Методичні підходи до формування стратегій сталого розвитку курортно-рекреаційних територій і туристичних центрів // Матеріали доповідей III наук.-практ. конф. "Інформаційні технології в управлінні туристичною та курортно-рекреаційною економікою". – Бердянськ: АУІТ "АРИУ", 2007. – С.219-221.

3.Кишак В.Ф. Формування рекреаційно-туристичного кластеру та його вплив на підвищення ефективності управління сферою рекреації і туризму // Матеріали доповідей III наук.-практ. конф. "Інформаційні технології в управлінні туристичною та курортно-рекреаційною економікою". – Бердянськ: АУІТ "АРИУ", 2007. – С.76-80.

4.Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.

5.Саак А.Э., Пшеничных Ю.А. Менеджмент в социально-культурном сервисе и туризме. – СПб.: Питер, 2006. – 512 с.

6.Афанасьев О.Є., Вовк С.О. Україна як об'єкт спортивного туроперейтингу в контексті підготовки до Євро-2012 // Матеріали XI Междунар. конф. «Пути развития туристического бизнеса в преддверии крупных международных спортивных соревнований». – Донецк: ДИТБ, 2009. – С.38-41.

7.Сало І. До Євро-2012 Львів запровадить 30 туристичних маршрутів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vlaskor.net/news/55787.html>.

8.Інформаційний центр України 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://ukraine2012.gov.ua>.

9.МЕТА [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://news.meta.ua>.

10. Майгер [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.mayger.org/ru>.
11. ПРО СПОРТ [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://prosport.tsn.ua>.
12. Україна-2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://euro2012.ukrinform.ua>.

Отримано 06.04.2012

УДК 65.012.32 : 331.101.3

О.Д.СТЕШЕНКО, канд. екон. наук, О.А.НЕСТЕРЕНКО

Харківська національна академія міського господарства

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розглядається мотивація як засіб впливу на персонал суб'єкта підприємницької діяльності з метою виховання відданості компанії та отримання кращих прибутків.

Рассматривается мотивация как средство воздействия на персонал субъекта предпринимательской деятельности с целью воспитания преданности к компании и получения большей прибыли.

In this article consider motivation as a means of influence on the staff of a business entity in order to foster loyalty to the company and get more profit.

Ключові слова: мотивація, підвищення мотивації, персонал, удосконалення системи управління, підприємства гостинності.

У сучасних умовах створення ефективно діючої підприємницької діяльності неможливо без реалізації однієї з основних функцій менеджменту – мотивації, що обумовлює необхідність осмислення накопленого у цій області досвіду, теоретичного обґрунтування вітчизняних досліджень і адаптації концепцій до українських реалій.

Підприємства сфери послуг найбільш помітно підпадають під вплив людського фактору як з боку гостей, так і персоналу. Сьогодні в умовах жорсткої ринкової конкуренції існує велика проблема мотивації персоналу. Отже, основною метою статті є аналіз методів мотивації персоналу, що часто застосовуються, вибір найбільш ефективних і надання пропозиції щодо вдосконалення існуючих.

Немає єдності й у розумінні функції мотивації. Одні вчені трактують мотивацію як функцію енергетизації діяльності. Інші розглядають потреби і цінності як складові єдиного процесу мотивації. Найбільш поширеним визначенням поняття мотивації є розуміння її як впливу всіх умов на спонукання і регулювання поведінки. До цього часу мотивація до праці та пов'язаний з цим стан моралі у виробничих відносинах є найважливішими факторами успіху будь-якої організації у сфері гостинності, значною мірою залежною від ефективних міжосо-